

Artis Kampars, ekonomikas ministrs

Paveiktais – 12.03.2009.-25.10.2011.

(amatā nostrādātas 958 dienas jeb 2 gadi 7 mēneši un 13 dienas, kļūstot par ilglaicīgāko ekonomikas ministru kopš neatkarības atjaunošanas)

2009.gada rudenī valdībā tika apstiprināts Latvijas ekonomikas atveseļošanas plāns, kurā tika identificēti prioritārie segmenti, kuros koncentrēt valsts atbalstu nodokļu stimulu un ES struktūrfondu finansējuma un finanšu atbalsta instrumentu veidā, kā arī īstenojot atbalsta pasākumus izglītībā un zinātnē. Par prioritāriem tika noteikti:

- 1) konkurētspējīgi uzņēmumi ar augstu izaugsmes un eksporta potenciālu;
- 2) apstrādes rūpniecības nozares ar nozīmīgu ieguldījumu pievienotās vērtības un eksporta pieaugumā, kā arī ar augstu izaugsmes un eksporta potenciālu nākotnē:
 - a. pārtikas rūpniecība;
 - b. kokapstrāde;
 - c. ķīmiskā rūpniecība un tās saskarnozares;
 - d. elektrisko un optisko iekārtu ražošana;
 - e. mašīnbūve un metālapstrāde.
- 3) uz eksportu orientētas pakalpojumu nozares:
 - a. transports un loģistika;
 - b. tūrisms;
 - c. informācijas un komunikāciju tehnoloģijas.

Pašlaik – 2011.gada rudenī jeb divus gadus pēc Latvijas ekonomikas atveseļošanas plāna ieviešanas – eksporta un apstrādes rūpniecības izaugsmes rādītājos redzam konkrētu darba rezultātu. Ekonomikas dzinējspēki ir mainījušies vietām – iekšzemes kopproduktā būtiski palielinājies eksporta īpatsvars un eksporta apjomi pārsniedz pat pirmskrīzes līmeni. Latvijas ekonomika ceturksni pēc ceturkšņa uzrāda augšupejošu līkni. Ir pamats apgalvot, ka mērķis ir noteikts pareizs un atliek turpināt tā īstenošanu.

Ministra amatā paveiktais:

1) RAŽOŠANA

- **Kompetences centri**, nolūkā sekmēt uzņēmēju un zinātnieku sadarbību, lai radītu inovatīvus, pasaulē konkurētspējīgus augstas pievienotās vērtības produktus

2010.gada aprīlī Ministru kabinetā apstiprināti noteikumi par kompetences centru izveidi. Līdz 2015. gadam to darbībai no Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējuma tika paredzēti 37,37 miljoni latu, noteikumos iekļauts nosacījums, ka centrā jāapvienojas vismaz vienai pētnieciskajai institūcijai un trīs uzņēmumiem.

2011.gada aprīlī tika parakstīti līgumi par 6 kompetences centru izveidošanu sešās Latvijas tautsaimniecības nozīmīgās jomās: farmācijā un ķīmiskajā rūpniecībā, informācijas un komunikāciju

tehnoloģijās, meža nozarē, elektrisko un optisko iekārtu ražošanā, vides, bioenerģētikas un biotehnoloģiju nozarē, kā arī transporta mašīnbūves nozarē.

- Apstiprināta programma „**Jaunu produktu un tehnoloģiju izstrāde - atbalsts jaunu produktu un tehnoloģiju ieviešanai ražošanā**”. Programmā pieejamais kopējais finansējums – 34 miljoni latu.
- **Lai atbalstītu Liepājas Metalurģa ražotņu modernizāciju, tika nodrošinātas valsts garantijas un citi pieejamie atbalsta finanšu instrumenti.** Šobrīd LM ir pabeidzis modernizāciju un jaunās kausēšanas krāsnis darbojas testa režīmā
- **Ieviesti kompensācijas jeb *offset* darījumi valsts aizsardzības iepirkumos**

2010.gada septembrī apstiprināti Ekonomikas ministrijas sagatavotie noteikumi par kompensācijas darījumu piemērošanu iepirkumos valsts aizsardzības vajadzībām. Atbilstoši noteikumiem, turpmāk, iepērkot militāra rakstura preces, būs jāpiemēro kompensācijas darījumu noteikumi – ārvalstīs ražotu militāras nozīmes preču piegādātājam būs jānoslēdz kompensācijas darījumu līgums ar Latvijas valsti..

- 2010.gada februārī atbalstīts ekonomikas ministra ierosinājums **līdz 80 miljoniem latu palielināt finansējumu uz eksportu orientētas ražošanas attīstībai programmā „Augstas pievienotās vērtības investīcijas”.** Aktivitātes ietvaros ir noslēgts 31 līgums par kopējo finansējuma summu – 71,7 milj. latu. 2011.gada 18.oktobrī apstiprināti noteikumi un kritēriji programmas 2.kārtai, papildus paredzot **vēl 20 milj. latu.**
- **Darbinieku apmācības programmām** no Eiropas Savienības struktūrfondu līdzekļiem **kopumā ir novirzīti 24,5 miljoni latu.** 12.10.2010. tika pieņemts lēmums palielināt finansējumu par papildus 15,2 miljoniem latu. Finansējums tiek piešķirts nozaru asociācijām, lai tās veiktu darbinieku apmācību nozares ietvaros.
- No 2011.gada rudens **18 miljoni latu** ES struktūrfondu līdzekļu pieejami programmā “**Mezanīna aizdevumi investīcijām komersantu konkurētspējas uzlabošanai**”. ES fondu finansējums, īstenojot šo programmu, paredzēts nacionālo un ražojošo uzņēmumu attīstībai to pašu kapitāla nodrošināšanai.

Finanšu atbalsts uzņēmējiem VAS „Latvijas Hipotēku un zemes banka” ieviestajās programmās:

- **Konkurētspējas programma.** Kopējais finansējums 58.5 milj. latu, tai skaitā, publiskais (ERAF un valsts) līdzfinansējums – 43.3 milj. latu un Hipotēku bankas finansējums – 15.2 milj. latu. Aktivitātes ietvaros ir piešķirti 27 aizdevumi par kopējo finansējumu 34,7 milj. EUR.
- **2010.gada martā darbu sācis EIF aizdevuma fonds,** kura kopējais pieejamais finansējums ir 104 milj. eiro (73 miljoni latu). 2010.gada 26.martā EIF noslēdza līgumus ar minētā fonda pārvaldītājiem – Swedbank un SEB banka.
- **2011.gada augustā no EIF pārņemts un efektīvi tiks realizēts Ieguldījumu fonds 144 milj. EUR,** kam būtu jākalpo par pamatu Attīstības finanšu institūcijas izveidei.

2) ATBALSTS MAZAJIEM UN VIDĒJIEM UZŅĒMĒJIEM

- Īstenota īpaša valsts politika pašnodarbināto personu, individuālo komersantu atbalstam un tās ietvaros 2009.-2010.gadā ieviesti **mikrouzņēmumu atbalsta pasākumi**, kas būtiski vienkāršo mikrouzņēmumu grāmatvedības kārtošānu (izveidotas 4 bezmaksas grāmatvedības programmas) un mazina ar uzņēmuma dibināšanu saistītās izmaksas.
- No 2010.gada septembra ir spēkā pilnīgi jauns **Mikrouzņēmumu nodokļa likums** un to pavadošo likumprojektu pakete, kas izstrādāti ar nolūku sekmēt jaunu uzņēmumu un darbavietu radīšanu. Gada laikā no likuma ieviešanas reģistrēti gandrīz 15 tūkstoši mikrouzņēmumu nodokļa maksātāji.
- 2010.gada 1.maijā stājās spēkā grozījumi Komerclikumā, kas paredz, ka **sabiedrību ar ierobežotu atbildību iespējams nodibināt, sākot no 1 lata**. Pusotra gada laikā no likuma grozījumu ieviešanas reģistrētas vairāk nekā 10,5 tūkstoši SIA ar samazinātu pamatkapitālu, kas ir aptuveni 65% no kopējā reģistrētā SIA skaita.
- 2010.gada 1.janvārī stājusies spēkā Ekonomikas ministrijas izstrādātā kārtība, kādā tiek piemērota **patentmaksa fizisku personu saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā un tām fiziskām personām, kas nodarbojas ar meža vai pļavas veļšu vākšanu tirdzniecībai**. Gandrīz divos gados reģistrēti 2967 patentmaksas maksātāji.
- No 2010.gada janvāra jaunā riska kapitāla fondā **Latvijas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem pieejami 30 milj. eiro**. Eiropas investīciju fonds, kam uzticēta ES struktūrfondu līdzfinansētu riska kapitāla instrumentu ieviešana Latvijā, noslēdzot līgumu ar izvēlēto riska kapitāla fonda pārvaldnieku SIA „BaltCap Management Latvia”, investē Latvijā bāzētos mikro, mazajos un vidējos uzņēmumos ar izaugsmes potenciālu.
- No 2010.gada jūnija, atbilstoši Eiropas investīciju fonda līgumam ar SIA „Imprimatur Capital Baltics”, **20,4 milj. eiro pieejami sēklas un uzsākšanas kapitāla fondā**. Finansējums paredzēts jaunu ideju un uzņēmumu ar tehnoloģisku ievirzi finansēšanai, nodrošinot nepieciešamo kapitālu.
- No 2010.gada februāra **a/s „Latvijas Hipotēku un zemes banka” īsteno Mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmes aizdevumu programmu**. Programmas ietvaros šobrīd pieejamais finansējums ir 71 milj. latu. Programmas ietvaros piešķirti 76 aizdevumi par kopējo summu 5 milj. latu.
- No 2010.gada oktobra pēc Ekonomikas ministrijas priekšlikuma paplašināts atbalstāmo nozaru loks **a/s „Latvijas Hipotēku un zemes banka” aizdevumu saņēmējiem – aizdevumu apgrozāmiem līdzekļiem un investīcijām var saņemt arī pakalpojumu nozares komersanti, t.i. mazumtirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas, sadzīves pakalpojumu (remonta), skaistumkopšanas u.c. pakalpojumu nozaru mikrouzņēmumi**.
- No 2010.gada oktobra **atviegloti finansējuma saņemšanas nosacījumi un paplašināts potenciālo saņēmēju loks a/s „Latvijas Hipotēku un zemes banka” īstenojamā atbalsta programmā pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai, t.sk.:**
 - Neliela apjoma biznesa projektiem (līdz 5 000 latiem) nav nepieciešams nodrošināt saimnieciskās darbības uzsācēja līdzfinansējumu 10% apmērā. Šādas normas pieņemšana veicina mikrokredītu izsniegšanu;
 - Persona, kurai ir būtiska līdzdalība citā komercsabiedrībā (ja personai pieder 25% vai vairāk no komersanta balsstiesīgo akciju vai kapitāldaļu skaita), var saņemt atbalstu biznesa plāna īstenošanai aizdevuma un konsultāciju veidā;

- Grantu aizdevuma dzēšanai var saņemt visi saimnieciskās darbības uzsācēji (nevis tikai tie, kas reģistrēti pēdējā gada laikā pirms atbalsta pieteikuma iesniegšanas).

- **Biznesa inkubatori uzņēmēju atbalstam.** 2009.-2010.gadā Latvijā izveidoti 10 Biznesa inkubatori – 9 reģionos un 1 radošās industrijas biznesa inkubators Rīgā, kopumā nodrošinot inkubācijas pakalpojumus 27 Latvijas pilsētās. Līdz 2011.gada oktobrim Biznesa inkubatoru atbalstu ir saņēmuši jau 205 uzņēmumi.
- **Izstrādāta jauna atbalsta programma uzņēmējiem komercdarbības uzsākšanai un attīstībai.** Lai nodrošinātu mikro, mazajiem un vidējiem komersantiem pieeju finansējumam komercdarbības uzsākšanai un attīstībai, 2011.gada jūnijā apstiprināts **izaugsmes kapitāla fonds.** Tā apjoms būs līdz 5 miljoniem eiro un plānots, ka pārsvarā tiks finansēti projekti agrīnā stadijā līdz 200`000 eiro, veicot investīcijas uzņēmuma pamatkapitālā.
- „**Atbalsts pašnodarbinātības un uzņēmējdarbības uzsākšanai**” jeb **Starta programma**, kuras nolūks ir aktivizēt saimnieciskās darbības aktivitāti, attīstot biznesa uzsācēju zināšanas un iemaņas, kā arī sniedzot nepieciešamo atbalstu saimnieciskās darbības uzsākšanai. Programmas ietvaros pieejami vairāk nekā 19 milj. latu. Programmā ir atbalstīts 121 projekts par kopējo summu 2,3 milj. latu.

3) EKSPORTS UN ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ POLITIKA

- 2010.gada martā **apstiprināts Latvijas preču un pakalpojumu eksporta veicināšanas un ārvalstu investīciju piesaistes pasākumu plāns 2010. – 2011.gadam.** Plānā paredzēti informatīvais un konsultatīvais atbalsts komersantiem, finanšu instrumenti eksporta veicināšanai, institucionālais atbalsts prioritāro eksporta tirgu apgūšanai, eksporta mārketinga pasākumi ārvalstīs, ārvalstu investīciju piesaistes pasākumi, līgumtiesiskās bāzes paplašināšana.
- 2009.gada jūnijā **ieviesta eksportkredīta garantiju sistēma.** Eksportkredīta garantijas tiek izsniegtas ar nolūku atbalstīt eksportētājus, sedzot ar eksporta darījumiem saistītos riskus, kā arī kalpo par nodrošinājumu eksporta darījuma finansējuma saņemšanai un sniedz garantijas finanšu pakalpojumiem. Programmas budžets ir 60,5 milj.latu. un līdz šim ir noslēgt 437 līgumi par garantiju izsniegšanu komersantiem, par kopējo summu 51,3 milj. Ls (Konkurētspējas garantijas – 413 līgumi par summu 50,0 milj. Ls; Eksporta garantijas – 24 līgumi par summu 1,2 milj. Ls).
- **ES fondu programmas eksporta veicināšanai:**

No 2010.gadā uzlaboti nosacījumi programmā „**Ārējo tirgu apgūšana – ārējais mārketingš**”. Projektu iesniegumu atlases kārtas tiek rīkotas katru mēnesi (ik mēnesi pieejamais finansējums – 0,5 milj. latu) ar kopējo aktivitātes īstenošanai šogad piešķirto finansējumu – 6 milj. latu. Aktivitātes ietvaros ir noslēgti 311 līgumi par kopējo finansējumu 2,9 milj. Ls.

2010.gada septembrī apstiprināta jauna programma – „**Ārējo tirgu apgūšana – nozaru starptautiskās konkurētspējas stiprināšana**”, kuras ietvaros LIAA un TAVA organizē nozaru komersantu dalību nacionālajos stendos starptautiskās izstādēs, kā arī veic citas aktivitātes ārējo tirgu apgūšanai;

- **Izveidots efektīvs un paplašināts Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkls.** 2009.gada jūnijā Ministru kabinetā apstiprināts rīcības plāns „Par Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību tīkla attīstību”. Pašlaik LIAA ir 11 ekonomiskās pārstāvniecības. Uzņēmēju interešu pārstāvniecības nodrošināšanai Ekonomikas ministrijā ir izveidota Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību darbības koordinācijas padome. **Nākamās Latvijas ārējās ekonomiskās pārstāvniecības tiks atvērtas Kijevā, Minskā un Pekinā.**
- 2011.gada augustā parakstīts **memorands par sadarbību Latvijas ekonomisko interešu pārstāvību ārvalstīs** starp Ekonomikas un Ārlietu ministrijām, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameru un Latvijas Darba devēju konfederāciju
- **Sekmīga Latvijas dalība starptautiskajā izstādē „World Expo 2010”.** Latvijas paviljonu izstādes laikā apmeklēja vairāk nekā 1,5 miljoni cilvēku. Latvijas paviljons vairāk nekā 200 izstādes dalībnieku konkurencē starptautiski tika atzīts par vienu no interesantākajiem, iekļaujot to ieteicamajos apskates objektos. Pēc „World Expo” izstādes noslēguma vēja tunelis tika pārdots un atradīsies Ķīnas galvaspilsētā Pekinā, turpinot iedvesmot apmeklētājus, to vidū miljoniem tūristu no visas pasaules. Latvijas dalība „World Expo 2010” ir nesusi tālejošu ekonomisku efektu.
- **Īstenota aktīva ārējā ekonomiskā politika Latvijas uzņēmumu eksportspējas veicināšanai,** tai skaitā nodibināta Latvijas – Ukrainas Ekonomiskās sadarbības padome, parakstīta vienošanās par Latvijas Republikas Ekonomikas ministrijas un Pleskavas apgabala administrācijas ekonomisko sadarbību, noslēgts saprašanās memorands starp Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju un Ķīnas Tautas Republikas Komerministriju par sadarbību investīciju veicināšanas jomā u.c
- **Rezultatīvs Latvijas – Krievijas Starpvaldību komisijas darbs (A.Kampars – komisijas līdzpriekšsēdētājs no Latvijas puses),** tai skaitā 2010.gada decembrī Latvijas Valsts prezidenta oficiālās vizītes laikā Krievijā parakstīti starpvaldību komisijas sagatavotie 8 līgumi. Nozīmīgākie – par izvairīšanos no nodokļu dubultās uzlikšanas un nodokļu nemaksāšanas novēršanu attiecībā uz ienākuma un kapitāla nodokļiem, par pierobežas teritoriju iedzīvotāju savstarpējo braucienu vienkāršošanu, par sadarbību tūrisma jomā.
- **Rezultatīvs Latvijas – Ukrainas Starpvaldību komisijas darbs (A.Kampars – komisijas līdzpriekšsēdētājs no Latvijas puses),** aktivizējot Latvijas un Ukrainas sadarbību enerģētikā un kravu pārvadājumos.
- **Rezultatīvas ārvalstu vizītes:**
 - Ekonomiskā sadarbība ar Ķīnu:
 - 2009.gada augustā parakstīts Saprašanās **memorands par sadarbību investīciju veicināšanas jomā** starp Latvijas Republikas Ekonomikas ministriju un Ķīnas Tautas Republikas Komerministriju;
 - 2010.gada jūlijā Pekinā organizēts **Latvijas – Ķīnas biznesa forums,** kurā Latvijas uzņēmēji bija pārstāvēti no tādam nozarēm kā telekomunikācijas, kokapstrāde, informācijas tehnoloģijas, tūrisms, poligrāfija u.c.
 - 2011.gada maijā Rīgā, izstādes „Invest Expo 2011” ietvaros organizētas „**Ķīnas biznesa dienas 2011**”;
 - 2011.gada septembrī vizītes laikā Ķīnā no šīs valsts amatpersonām saņemts pozitīvs viedoklis par Latvijas uzņēmēju iniciatīvu dibināt **Latvijas un Ķīnas**

- biznesa padomi.** To plānots izveidot līdz 2011.gada beigām un padome abu valstu uzņēmējiem nodrošinās tiešākus kontaktus, būs par pamatu konkrētiem sadarbības projektiem. Vizītes rezultāts ir arī lēmums padarīt intensīvāku Latvijas ārējo ekonomisko pārstāvniecību Ķīnā, atverot **LIAA pārstāvniecību Pekinā;**
- Īpaša uzmanība pievērsta arī **ekonomiskās sadarbības attīstīšanai starp Latviju un atsevišķiem Ķīnas reģioniem.** Ar vairākām vizītēm ir aktivizēta sadarbība ar *Jilin, Heilongjiang* un *Liaoning* provincēm. 2011.gada novembrī plānota *Liaoning* provinces uzņēmēju un pašvaldības pārstāvju vizīte Latvijā.
 - 2010.gada februāris – darba vizīte Indijā:
 - Pilnveidojot līgumtiesisko bāzi Latvijas un Indijas ekonomiskās sadarbības attīstīšanai, parakstīts **Latvijas un Indijas līgums par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību,** kas ir būtisks priekšnoteikums turpmākās savstarpējo investīciju plūsmas veicināšanā. No Baltijas valstīm Latvija ir pirmā, kas parakstījusi investīciju aizsardzības līgumu ar Indiju.
 - Ministra vizīte deva būtisku stimulu arī abu valstu sadarbībai radošo industriju jomā un 2010.gada vasarā tika **īstenots pirmais nozīmīgais Indijas kinoindustrijas projekts Latvijā** – Indijas filmu studija „Illuminati Films” sadarbībā ar kino producentu studiju Latvijā „Film Angels Studio” Rīgā uzņēma lielāko daļu asa sižeta mākslas filmai „Agent Vinod”.
 - 2011.gada jūlijs – darba vizīte Japānā:
 - Ministru vizītē pavadīja uzņēmēju delegācija, t.sk. pārstāvji no kokapstrādes, būvniecības, elektrorūpniecības, telekomunikāciju un elektronikas nozarēm. Vizīte devusi būtisku stimulu Latvijas – Japānas uzņēmēju sadarbībai: **Japānas puse ir izrādījusi interesi par sadarbību kokapstrādes, mašīnbūves un citās jomās.**
 - Pēc ministra vizītes vairāki Latvijas kokapstrādes uzņēmumi uzsākuši konkrētas sarunas par sadarbību ar Japānas uzņēmumiem. Savukārt Japānas uzņēmumiem „Panasonic” un „Mitsubishi” Ekonomikas ministrija un LIAA sagatavojuši piedāvājumu par sadarbības iespējām attiecīgi zvanu centra izveidē Latvijā un mašīnbūvē – proti, par iespējām Latvijā ražot automašīnu rezerves daļas „Mitsubishi” ražotnei Kalugā, Krievijā.

4) ENERĢĒTIKA

- Izstrādāta „**Enerģētikas stratēģija 2030**”, par dokumentu projekta stadijā organizētas vairākkārtējas konsultācijas ar nozares speciālistiem, saņemot konceptuālu atbalstu.

Stratēģijas mērķis ir:

- samazināt elektroenerģijas un dabasgāzes importu no pašreizējiem piegādātājiem trešajās valstīs par 50%;
- panākt ēku siltumenerģijas patēriņa samazinājumu līdz 100 kWh/m²;
- panākt 50% atjaunojamo energoresursu īpatsvaru enerģijas bruto galapatēriņā un, tai skaitā palielināt atjaunojamās enerģijas patēriņu transportā;
- 2015. gadā nodrošināt alternatīvas dabasgāzes piegādes iespējas un tiesiskos apstākļus dabasgāzes tirgus atvēršanai Latvijā;

- izveidot elektroenerģijas un dabasgāzes tirgus;
 - palielināt starpvalstu savienojumu jaudas, lai mazinātu to radītās cenu atšķirības dažādos enerģijas biržas izsoļu apgabalos;
 - sniegt atbalstu investīcijām pievilcīgas vides radīšanai un tautsaimniecības attīstībai, veicinot pāreju uz energoefektīvām tehnoloģijām un samazinot enerģijas lietotāju enerģijas izmaksas.
- Lai nodrošinātu konkurenci Baltijas valstu dabasgāzes tirgū un tādējādi panāktu patērētājiem – mājsaimniecībām un rūpnieciskajiem lietotājiem – izdevīgākas cenas, pēc ekonomikas ministra iniciatīvas **aktivizēts darbs pie reģionālā sašķidrinātās gāzes termināļa projekta virzības ar mērķi panākt SDG termināļa izbūvi Latvijā:**
 - 2010.gada 14.decembrī Lielo un stratēģiski nozīmīgo investīciju projektu koordinācijas padome uzdevusi AS „Latvenergo” nodrošināt SDG termināļa izbūves projekta sākotnējo izvērtējumu;
 - 2011.gada jūlijā saņemti Lielbritānijas uzņēmumu *GL Noble Denton* un *Energy Contract Company* konsorcija veiktās priekšizpētes rezultāti. Baltijas reģiona kontekstā, analizējot 22 iespējamās termināļa dislokācijas vietas, atzīts, ka ekonomiski pamatoti ir būvēt tikai vienu reģionālu sašķidrinātās dabasgāzes termināli, savukārt ģeogrāfiski un ekonomiski atbilstošākā termināļa dislokācijas vieta ir Latvija un Rīga pieejamās infrastruktūras, zemāko izmaksu un projekta īstenošanas laika grafika ziņā. SDG projekts var kļūt par nozīmīgu infrastruktūras objektu Eiropā, uzlabot Baltijas valstu infrastruktūras drošību, likvidēt dabasgāzes piegāžu cenu politiskos riskus un nodrošināt konkurētspējīgas dabas gāzes cenas rūpniecības sektoram.
 - 2011.gada jūlijā ekonomikas ministrs aicinājis Lietuvas un Igaunijas kolēģus panākt trīspusēju solidarū vienošanos par turpmāku koordinētu rīcību kopīgu mērķu sasniegšanai.
 - 2011.gada oktobrī Latvija uzņēmusies līdera lomu, sagatavojot vienotu dokumentu par triju Baltijas valstu koordinētu un solidarū rīcību, realizējot stratēģiskus enerģētikas infrastruktūras projektus.
 - Latvija iesaistījusi **Visaginas atomelektrostacijas** attīstībā uz komerciāliem nosacījumiem, apzinoties projekta nozīmi energoneatkarības nodrošināšanai Baltijas reģionā. Latvija pārstāvību projektā deleģējusi AS „Latvenergo”.
 - Nacionālajā likumdošanā pārņemtas Eiropas Komisijas direktīvas prasības, turpinot **elektroenerģijas tirgus liberalizāciju** un nodalot elektroenerģijas pārvades sistēmas operatoru no ražošanas un piegādes funkcijām.
 - **Atvieglota energoapgādes objektu, tajā skaitā valsts nozīmes energoapgādes objektu, būvniecības kārtība.** Turpmāk būvniecība ar zemes īpašnieku jāsaskaņo, informējot. Tāpat noteikts, ka elektrolīnijas pēc iespējas tiek ierīkotas ceļu zemes nodalījumu joslās un sabiedrības interesēs zemes īpašnieks nevar liegt vai likt šķēršļus elektrolīnijas rekonstrukcijai.
 - 2009.gada aprīlī uzsākta **daudzdzīvokļu māju siltināšanas programma**, kas tiek īstenota ar ERAF atbalstu. Finansējums programmā palielināts līdz 44,3 milj. latu. Projektu pieteikumu skaits dinamiski palielinājies – ja 2009.gadā tika saņemti 117 pieteikumi māju siltināšanai, tad 2011.gada nogalē pieteikumu skaits prognozējams ap 450. Ekonomikas ministrija izstrādājusi **daudzdzīvokļu māju renovācijas e-karti**.

- 2010.gadā februārī-aprīlī organizēta projektu iesniegumu pieņemšana atbalsta programmas „**Sociālo dzīvojamo māju siltumnoturības uzlabošanas pasākumi**” 2.kārtā. Kārtas ietvaros apstiprināti 37 projektu iesniegumi par summu 3,4 milj. latu no ERAF līdzekļiem.
- Programmā „**Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai**” noslēgti 39 līgumi par projektu īstenošanu par 40 613 169,73 LVL.
- Konsultējoties ar nozares asociācijām, nozares ekspertiem un institūciju pārstāvjiem izstrādāts „**Atjaunojamās enerģijas likums**”, kas 2011.gada jūnijā Saeimā pieņemts pirmajā lasījumā.
- **Ieviests samērīgs atbalsts zaļās enerģijas ražošanai**
 - Pārskatot esošos atbalsta mehānismus, uzsākts darbs pie visaptveroša normatīvā regulējuma izveides, lai veicinātu vietējo atjaunojamo enerģijas resursu īpatsvaru enerģētikā;
 - Lai samazinātu „zaļās enerģijas” saražotās elektroenerģijas ietekmi uz elektroenerģijas tarifu, 2011.gada maijā tika pieņemti Ministru kabineta noteikumi, kas paredz, ka līdz 2013.gada 1.janvārim Ekonomikas ministrija neorganizē konkursus par tiesībām pārdot biomasas, biogāzes, saules vai vēja elektrostacijās saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.
- Izstrādāts un iesniegts Eiropas Komisijā **Rīcības plāns atjaunojamās enerģijas jomā līdz 2020.gadam.**
- **2010. un 2011.gadā organizēti pieci Zaļās enerģijas forumi**, veicinot plašāku sabiedrības un enerģētikas nozares speciālistu iesaistīšanos atjaunojamās enerģijas politikas veidošanā. 2010.gada 18.septembrī tika pieņemta rezolūcija par kopīgu rīcību, lai panāktu pēc iespējas plašāku zaļās enerģijas izmantošanu Latvijas tautsaimniecībā.
- Izstrādāti un Saeimā 2010.gada 18.februārī pieņemti Starptautiskās Atjaunojamo energoresursu aģentūras statūti. Tādējādi **Latvija kļuvusi par pilntiesīgu Starptautiskās Atjaunojamo energoresursu aģentūras (IRENA) dalībvalsti.**
- Nolūkā veicināt investīciju piesaisti augstas efektivitātes koģenerācijas elektrostacijām, kas enerģijas ražošanai izmanto atjaunojamus energoresursus, noteikts **atbalsts obligātā elektroenerģijas iepirkuma veidā tikai tādām augstas efektivitātes koģenerācijas elektrostacijām, kas enerģijas ražošanai izmanto atjaunojamus energoresursus.**
- Lai veicinātu biodegvielas patēriņu Latvijā, tādējādi atbalstot videi draudzīgu, piegādei drošu, atjaunojamo energoresursu izmantošanu, no 2009.gada oktobra Latvijā **ieviests 5% biodegvielas obligātais piejaukums fosilajai degvielai.** Šī prasība neattiecas vienīgi uz arktiskos un bargos ziemas apstākļos izmantojamu dīzeļdegvielu.
- 2010.gada janvārī Saeimā pieņemts **Enerģijas galapatēriņa efektivitātes likums.** Tā mērķis ir nodrošināt enerģijas galapatēriņa efektivitātes un energoefektivitātes pakalpojumu veicināšanu.
- 2011.gada septembrī Ministru kabinetā apstiprināts Latvijas Republikas **Otrais energoefektivitātes rīcības plāns 2011.-2013.gadam**, kas paredz energoefektivitātes paaugstināšanas pasākumu realizāciju enerģijas galapatēriņā ar ES fondu un publisko finansējumu.
- 2009.gada aprīlī Viļņā parakstīts memorands par Baltijas – Zviedrijas starpsavienojuma projekta tālāko attīstību, turpinot nozīmīgo **Baltijas – Ziemeļeiropas un Baltijas – Centrāleiropas elektroenerģijas starpsavienojumu projektu.**

- **Baltijas – Zviedrijas starpsavienojuma attīstības un Latvijas rietumu reģiona pārvades tīklu stiprināšanas projekta – NordBalt ietvaros** uzsākta 330 KV kabeļa izbūve, savienojot Rīgas TEC-2 ar apakšstaciju Imanta. Otrās fāzes ietvaros tiks nodrošināta 330 KV augstsprieguma līnijas Grobiņa-Ventspils-Dundaga izbūve.
- AS „Latvijas Gāze” kopīgi ar AB “Lietuvos Dujos” izstrādājusi projektu **“Divvirzienu plūsmas palielināšana starp Latviju un Lietuvu”, kas tiek līdzfinansēts no ES fondiem**. Tā ietvaros AS „Latvijas Gāze” veiks urbumu rekonstrukciju Inčukalna pazemes gāzes krātuvē un zemūdens pārvada izbūvi pār Daugavu, izbūvējot arī virzuļa pieņemšanas kameru.
- 2010.gadā AS „Latvenergo” noslēgusi līgumu ar Turcijas kompāniju *Gama GUC Sistemleri A.S* par **Rīgas TEC-2 otrās kārtas rekonstrukcijas** darbu veikšanu, kas paredz otra 400 MWel elektroenerģijas bloka būvniecību. Projekta mērķis ir izveidot Rīgas TEC-2 par galveno Rīgas pilsētas siltumapgādes avotu, kā arī nozīmīgu bāzes elektriskās jaudas avotu.
- 2009.gadā tika veikts aktīvs darbs **Baltijas kopējā elektroenerģijas tirgus atvēršanai**, kā rezultātā Lietuva savu elektroenerģijas tirgu ir atvērusi no 2010.gada 1.janvāra, savukārt Igaunijā elektroenerģijas tirgus tiks atvērts pakāpeniski – no 2010.gada 1.aprīļa tirgus tiks atvērts lielajiem patērētājiem, bet no 2013.gada – pārējiem patērētājiem un mājražotājiem.
- Pēc manas un ASV Speciālā sūtņa Eirāzijā enerģētikas jautājumos Ričarda Morningstara (*Richard Morningstar*) kopīgas iniciatīvas 2010.gada 7.maijā **Rīgā notika „ASV - Baltijas reģiona enerģētikas drošības konference”**, kurā ASV un Baltijas jūras reģiona valstu augstas amatpersonas un eksperti enerģētikas jomā diskutēja par Baltijas jūras reģionam aktuāliem enerģētikas politikas jautājumiem.
- No 2010.gada septembra **ieviesta jauna naftas produktu rezervju izveides sistēma**. Komersanti atbrīvoti no pienākuma izveidot un uzglabāt naftas produktu rezerves 36 patēriņa dienām. Jaunā naftas produktu drošības rezervju izveides sistēma paredz naftas produktu drošības rezervju izveidi 90 patēriņa dienu apjomam tikai caur atklātiem konkursiem. 2011.gada 23.februāra izsludināto konkursu rezultātā ir izveidotas valsts naftas produktu drošības rezerves (degvielas rezerves) 90 dienu nodrošinājumam dīzeļdegvielai un mazutam, kā arī samazināta naftas rezerves uzglabāšanas cena par aptuveni 20%.
- 2010.gadā uzsāktas sarunas ar Krievijas uzņēmumu „Gazprom” par **iespējām mainīt gāzes cenu veidošanas formulu piegādēm uz Latviju**. Sarunās ar „Gazprom”, tai skaitā organizējot līdz šim augstākā līmeņa sarunas starp Latvijas Republikas ekonomikas ministru un „Gazprom” valdes priekšsēdētāju Alekseju Milleru, tika piedāvāts uzņēmumu tarifu aprēķināšanā piemērot koeficientu, kas izlīdzinātu straujas cenu svārstības atkarībā no gāzes cenas biržā. Par pirmo sarunu panākumu uzskatāms līgums par gāzes piegādēm Latvijai 2011.gadā, kas nodrošina dabasgāzes piegādes cenu par 15% zemāku.
- 2011.gadā Ekonomikas ministrija sagatavojusi un iesniegusi Ministru kabinetā **konceptiju par vēja parku būvniecību jūrā**. Lai šādu parku būvniecība notiktu plānveidīgi, ievērojot visu pušu intereses un neradot būtisku ietekmi uz elektroenerģijas gala tarifu, Ekonomikas ministrija ierosina valsts institūcijām veikt izpēti par vēja parku izbūvei piemērotajiem laukumiem jūrā un, pamatojoties uz izpētes rezultātiem un jūras laukumu izmantošanas nosacījumiem, atklātā konkursā piešķirt komersantiem tiesības izbūvēt vēja parkus. Līdzīga kārtība vēja parku izbūvē jūrā sekmīgi darbojas Dānijā.
- Uzsākts darbs pie **Universālā pakalpojuma** ieviešanas iedzīvotāju interesēs.

5) TŪRISMS

- **Izstrādāts jauns Latvijas tūrisma tēls, kura pamatideja – „Nesteidzīga atpūta Latvijā”.** Jaunā Latvijas tūrisma tēla izstrādes procesā aktīvi iesaistījās Tūrisma attīstības valsts aģentūras Konsultatīvā padome, kas izveidota pēc ekonomikas ministra iniciatīvas, lai nodrošinātu pastāvīgu valsts institūciju sadarbību ar tūrisma nozares nevalstiskajām organizācijām un profesionāļiem.
- Latvijas jaunais tūrisma zīmols „**Best enjoyed slowly**” ieguvis starptautisku atzinību – to novērtējis **ANO Pasaules tūrisma organizācijas izpilddirektors S.Zoltans**, Latvijas zīmols un sauklis ierindojies **līderpozīcijā pasaules lielākā tūrisma ceļvežu izdevēja „Lonely Planet” interneta mājaslapas aptaujā.**
- 2010.gada martā parakstīta **vienošanās ar tūrisma nozares nevalstisko organizāciju pārstāvjiem**, kurā abas puses apņemas veikt konkrētus soļus tūrisma nozares attīstībai. Pirmo reizi Latvijā tiek ieviesta prakse, kad valdība un nozaru asociācijas viena otrai definē izmērāmus mērķus konkrētā laika periodā. Šobrīd redzams, ka vienošanās ir abpusēji izpildīta.
- Saeimā apstiprināti grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, kas **no 2010.gada 1.maija viesu izmitināšanas pakalpojumiem tūristu mītnēs ļauj piemērot pazemināto PVN likmi.**
- 2010.gadā ir stājušies spēkā vairāki **grozījumi Tūrisma likumā.** Tajā atcelta prasība gidu obligātai sertifikācijai, precizētas kompleksā tūrisma pakalpojuma, operatora un aģenta definīcijas, paredz jaunu Ministru kabineta noteikumu izstrādi skaidrākai tūrisma aģentu un tūrisma operatoru pienākumu un atbildības noteikšanai, klientu iemaksātās naudas drošības garantijas nodrošināšanai. Tika izveidota Tūrisma aģentu un tūrisma operatoru datubāze un pašlaik tiek nodrošināta komersantu reģistrācija.
- 2009.gadā pieņemti grozījumi noteikumos, kas paredz anulēt alkohola mazumtirdzniecības licenci par atkārtotiem pārkāpumiem gan komercdarbībā, gan arī par tādiem pārkāpumiem, kas apdraud sabiedrisko kārtību, vai noziedzīgiem nodarījumiem. **Grozījumi neļauj komersantam saņemt vai pārreģistrēt alkohola mazumtirdzniecības licenci sakarā ar darbības vietas deklarēšanu, ja šādi pārkāpumi konstatēti atkārtoti.** Grozījumu mērķis – radikāli ierobežot tūristu apkrāpšanu.
- 2009.gadā **būtiski vienkāršota ārzemnieku deklarāciju aprītes kārtība tūrisma operatoriem:** no normatīvajiem aktiem svītrots iepriekš noteiktais 24 stundu termiņš aizpildīto deklarāciju iesniegšanai Valsts policijas teritoriālajā struktūrvienībā vai elektroniskai iesniegšanai Valsts policijas mājas lapā internetā.
- 2011.gada septembrī Saeimā pirmajā lasījumā atbalstīti **grozījumi Tūrisma likumā, lai veicinātu Latvijas kūrortu un veselības tūrisma attīstību.** Likumprojektā precizēta definīcija „kūrorts”, kā arī esošā Tūrisma likuma redakcija papildināta ar jauniem terminiem – „dabas dziednieciskie resursi”, „kūrorta teritorija” un „veselības tūrisms”. 2009.gada augustā Latvijā ieradās **pirmie čartera avioreisi no Japānas**, kas ir arī pirmie starpkontinentālie lidojumi uz Latviju valsts vēsturē.
- **Parakstīts Latvijas valdības un Azerbaidžānas valdības nolīgums** par sadarbību tūrisma jomā;
- **Parakstīts Latvijas valdības un Gruzijas valdības memorands** par sadarbību tūrisma jomā.

6) BIROKRĀTIJAS IZSKAUŠANA

- Ministru kabinetā apstiprināti Ekonomikas ministrijas izstrādātie **Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plāni 2010. un 2011.gadam**. Plānu uzdevums ir nodrošināt vienkāršus un kvalitatīvus pakalpojumus uzņēmējdarbības veikšanai. Darbs tiek salāgots ar Pasaules bankas „*Doing Business*” indeksā par uzņēmējdarbības vides kvalitāti mērāmajiem kritērijiem. **2011.gada 20.oktobrī Pasaules Banka publiskoja atjaunoto indeksu, kurā Latvija pakāpusies par 10 vietām uz 21.pozīciju, apsteidzot kaimiņvalstis Igauniju un Lietuvu**
- No 2010.gada maija **samazināta maksa par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kurām pamatkapitāls ir mazāks par 2000 latu, ieraksta izsludināšanu**. Šādām SIA noteikta maksa 12,60 lati un šīm sabiedrībām nav jāmaksā par tādu ziņu izsludināšanu, kas saistītas ar pamatkapitāla palielināšanu.
- No 2010.gada februāra uz pusi – līdz 50 latiem **samazināta valsts nodeva par individuāla uzņēmuma reģistrēšanu Uzņēmumu reģistrā**.
- No 2010.gada maija **gandrīz desmit reižu – līdz 15 latiem samazināta valsts nodeva par sabiedrību ar ierobežotu atbildību, kurām pamatkapitāls ir mazāks par 2000 latu, ierakstīšanu komercreģistrā**.
- No 2010.gada maija uzņēmuma reģistrācijas apliecības Uzņēmumu reģistrā **iespējams saņemt elektroniski**.
- No 2009.gada decembra uz pusi – līdz 2,75 latiem **samazināta valsts nodeva par parakstu apliecināšanu Uzņēmumu reģistrā**.
- No 2010.gada maija, stājoties spēkā grozījumiem Komerclikumā, **atcelta prasība iesniegt kapitālsabiedrības paraksta paraugus**.
- No 2010.gada maija, stājoties spēkā grozījumiem Komerclikumā, **pagarināts kapitālsabiedrību valdes locekļu pilnvaru termiņš – SIA tas ir noteikts beztermiņa, savukārt AS termiņš pagarināts uz 5 gadiem**.
- No 2010.gada jūnija nodrošināta iespēja **vienlaikus ar pieteikumu par komersanta ierakstīšanu komercreģistrā iesniegt pieteikumu reģistrācijai PVN maksātāju reģistrā, kā arī līdz 10 dienām samazināts laiks nodokļu maksātāja reģistrācijai par PVN maksātāju**.
- No 2010.gada janvāra stājušās spēkā izmaiņas likumos „Par nodokļiem un nodevām” un „Par pievienotās vērtības nodokli”, ar kurām **atcelta pavadzīmju ar VID piešķirtiem numuriem lietošana nodokļu aprēķināšanai un uzskaitē**.
- No 2010.gada janvāra **atvieglota uzņēmumu ienākumu nodokļa (UIN) avansa maksāšanas kārtība**. Atbilstoši tai, jaunizveidotie nodokļa maksātāji pirmajā taksācijas periodā un periodā līdz gada pārskata iesniegšanai UIN avansa maksājumus var veikt brīvprātīgi. Tāpat nodokļu maksātājiem ir iespēja veikt avansa maksājumu korekcijas gadījumos, ja samazinājusies peļņa.
- No 2010.gada janvāra **mazajiem nodokļu maksātājiem (ar gada apgrozījumu līdz 70 000 latu) pagarināts pievienotās vērtības nodokļa (PVN) taksācijas periods un ieviesta PVN reversās maksāšanas kārtība jeb „kases princips”**.

- 2010.gadā pagarināts lēmums par **PVN reversās maksāšanas kārtības** jeb „kases principa” saglabāšanu darījumos ar kokmateriāliem piemērošanu līdz 2013.gada beigām.
- No 2011.gada janvāra **paaugstināts PVN reģistrācijas sliekšnis no 10 000 latu līdz 35 000 latu.**
- 2010.gadā Saeima pieņēma grozījumus likumā „Par uzņēmumu ienākuma nodokli”, kas **atvieglo nosacījumus zaudēto parādu norakstīšanai**, radot iespēju pie zināmiem nosacījumiem uz trīs gadiem veidot uzkrājumus nedrošiem parādiem, uzkrājumu palielināšanas brīdī nepalielinot apliekamo ienākumu.
- No 2010.gada janvāra **nodokļu maksātājiem ir iespēja lūgt nodokļu administrāciju atkārtoti sadalīt termiņos vai atlikt uz laiku** līdz sešiem mēnešiem nokavētos valsts un pašvaldību budžetos ieskaitāmo nodokļu maksājumus.
- 2011.gada janvārī stājās spēkā grozījumi likumā „Par pievienotās vērtības nodokli”, kurā ir iekļautas normas, lai **ieviestu fiskālās pārstāvības institūtu, kuru izveidošanas mērķis ir veicināt kravu apgrozījumu caur Latviju.**
- 2011.gada janvārī stājās spēkā grozījumi likumā „Par Uzņēmuma ienākuma nodokli”, kas paredz **nodokļa atlaidi par atbalstāmo investīciju projekta ietvaros veiktajiem ilgtermiņa ieguldījumiem** Ekonomikas ministrijas noteiktajās apstrādes rūpniecības prioritārajās nozarēs. 2011.gada oktobrī Ministru kabinets atbalstīja pirmo projektu, kam piešķirts atbalstāmā investīciju projekta statuss – nodokļa atlaidi saņēmis graudu pārstrādes uzņēmums „Dobeles dzirnavnieks”.
- Ekonomikas ministrija izstrādājusi **jaunu Būvniecības likumu, kas 2010.gada jūnijā iesniegts izskatīšanai Saeimā.** Likums paredz vienkāršot būvniecības procesu, samazinot administratīvās procedūras, t.sk. ierobežojot būvprojektu saskaņošanā iesaistīto valsts un pašvaldību institūciju skaitu no 5 līdz 1, trīskārt – līdz 60 dienām – samazinot būvprojektu saskaņošanai nepieciešamo laiku, kā arī diferencējot prasības atkarībā no paredzamās būves.
- No 2010.gada jūlija ir spēkā grozījumi Imigrācijas likumā un tam pakārtotie Ministru kabineta noteikumi, ar ko **ieviests „vienas pieturas aģentūras” princips darba atļauju un uzturēšanās atļauju pieprasīšanas procedūrā.** Atbilstoši jaunajai kārtībai, visi dokumenti ir iesniedzami Pilsonības un imigrācijas lietu pārvaldē, izslēdzot nepieciešamību vērsties Nodarbinātības valsts aģentūrā.
- Saeimā pieņemti grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā, kas turpmāk **ļauj pašvaldībām noteikt vasaras kafejnīcu darbības termiņu.**
- **2010.gadā pieņemti Ministru kabineta noteikumi par maksājumu atzīšanu, kas veikti ar internetbankas starpniecību.** Atbilstoši noteikumiem, valsts tiešās pārvaldes iestādēm, kuras sniedz pakalpojumus un iekasē valsts budžeta maksājumus, jāpieņem no fiziskām un juridiskām personām ar kredītiestāžu internetbanku starpniecību veikto maksājumu izdrukas kā maksājumu apliecināošs dokuments.
- 2009.gadā **Zemesgrāmatu nodaļās un citās valsts pārvaldes iestādēs, kuras sniedz pakalpojumus un iekasē valsts budžeta maksājumus, uzstādīti POS termināļi,** lai iedzīvotāji varētu elektroniski norēķināties par zemesgrāmatu sniegtajiem pakalpojumiem.

7) PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBA

- 2011.gada vasarā **sekmīgi tika realizēta Tautas skaitīšana**, kuras koordinējošo institūciju – Tautas skaitīšanas komisiju – vada ekonomikas ministrs. Pirmo reizi iedzīvotājiem tika dota iespēja tautas skaitīšanā piedalīties tiešsaistē, ko izmantoja vairāk nekā 650 tūkstoši iedzīvotāju. Tautas skaitīšanas izmaksas Latvijā uz vienu iedzīvotāju bija zemākās Baltijas valstīs.
- Lai nodrošinātu nepārtrauktu un efektīvu nebanku kredītu devēju tirgus uzraudzību, **izstrādāta un ieviesta jauna kārtība kredītu ņēmēju aizsardzībai**. Tā stāsies spēkā 2011.gada 1.novembrī. Uzraudzības kārtība paredz nebanku sektorā kredīta izsniedzēju reģistrāciju un licencēšanu, kā arī pienākumu kredīta devējiem valsts budžetā iemaksāt nodevu 10 000 latu apmērā, savukārt, nodevu par licences ikgadēju pārreģistrāciju – 1000 latu apmērā.
- 2010.gada 14.septembrī apstiprināts Ekonomikas ministrijas izstrādātais **Ārpusstiesas parāda piedziņas likumprojekts**. Likums nosaka, ka parāda piedziņas pakalpojuma sniedzējiem būs jāsaņem licence parāda piedziņas pakalpojuma sniegšanai, tas nosaka precīzu kārtību, kādā kreditoram vai parāda piedziņas pakalpojumu sniedzējam jāorganizē komunikācija ārpusstiesas parāda piedziņā. Tiek atrisināts parāda piedziņas izdevumu atlīdzināšanas jautājums, un jautājums par fizisko personu datu izmantošanu ārpusstiesas parāda piedziņas procesā.

8) REFORMAS, TAI SKAITĀ EKONOMIKAS MINISTRIJĀ UN PADOTĪBAS IESTĀDĒS

- Ekonomikas ministrijā sadarbībā ar dažādu nozaru speciālistiem un NVO pārstāvjiem **izstrādāta Latvijas nacionālā reformu programma (NRP) „ES 2020” stratēģijas īstenošanai**. Latvijas NRP ir aprakstīts vidēja termiņa makroekonomiskais scenārijs, atspoguļoti galvenie Latvijas tautsaimniecības makro-strukturālie izaicinājumi un galvenie pasākumi 2011.-2013.gadam šķēršļu novēršanai, kā arī Latvijas kvantitatīvie mērķi, kas jāsasniedz līdz 2020.gadam „ES 2020” stratēģijas kontekstā. **Nacionālā reformu programma būs Latvijas galvenais stratēģiskās plānošanas dokuments tuvākajiem gadiem**. Ja stratēģija tiks sekmīgi īstenota, tad tiks nodrošināts 1,5% IKP pieaugums ik gadu, savukārt investīcijām infrastruktūrā un uzņēmēju tiešajam atbalstam no ES fondiem plānots novirzīt vairāk nekā 2 miljardus latu.
- Ekonomikas ministrija **izstrādājusi un iesniegusi izskatīšanai valdībā „Valsts kapitāldaļu pārraudzības” koncepciju**. Tā ir būtiska strukturāla reforma, kurai par pamatu ņemta Skandināvijas valstu veiksmīgā pieredze valsts uzņēmumu pārvaldībā. Tiek rosināts sākotnēji ieviest daļēji centralizētu valsts kapitālsabiedrību pārvaldību, izveidojot vienu pārvaldības institūciju. Ministrijas piedāvātajā duālajā modelī nozaru ministriju pienākums būtu pārraudzīt nozares attīstību, izstrādāt ilgtermiņa politikas plānošanas stratēģijas, savukārt pārvaldības institūcijas uzdevums būtu pārraudzīt kapitālsabiedrību finanšu rezultātus, nodrošināt darbības caurskatāmību, labas pārvaldības principu ieviešanu u.tml.
- **Ekonomikas ministrijas vadībā izstrādāta un iesniegta izskatīšanai valdībā „Publisko personu komercdarbības koncepcija”**. Tā nosaka principus, pēc kuriem valsts vai pašvaldības konkurē ar privātām komercsabiedrībām brīvā tirgus apstākļos. Tāpat koncepcijas ietvaros izstrādāta skaidra un vienota metodika, kura nosaka, kādos gadījumos valsts vai pašvaldības kapitāldaļas komercsabiedrībā būtu saglabājamās, kādos atsavināmas.
- Atsaucoties bijušo valsts prezidentu un citu viedokļa līderu publiskam aicinājumam, ierosināju izveidot darba grupu reformu veikšanai augstākajā izglītībā. Šīs darba grupas līdzpriekšsēdētāja

bija izglītības un zinātnes ministre Tatjana Kože, ar kuru sadarbībā tika sagatavots informatīvais ziņojums „**Par nepieciešamajām strukturālajām reformām augstākajā izglītībā un zinātnē Latvijas starptautiskās konkurētspējas paaugstināšanai**”. 2010.gada 5.augustā Ministru kabinets apstiprināja „Pasākumu plānu nepieciešamajām reformām augstākajā izglītībā un zinātnē 2010.-2012.gadam”.

- Pēc manas iniciatīvas veiktas būtiskas reformas Ekonomikas ministrijā un sāka padotības iestāžu reorganizācija. **Reformu rezultātā jau 2009.gadā uz algu un administratīvo izdevumu samazinājuma rēķina ietaupījums Ekonomikas ministrijā bija 4 miljoni latu, 2010.gadā – 8 miljoni latu, bet 2011.gadā – gandrīz 10 miljoni latu gadā.**
 - No 2009.gada 1.jūnija ir spēkā jaunā Ekonomikas ministrijas struktūra, atbilstoši kurai **valsts sekretāra vietnieku skaits samazināts no 5 līdz 3, struktūrvienību skaits samazināts no 17 līdz 10, savukārt darbinieku skaits samazināts no 230 līdz 172;**
 - **Līdz 2009.gada 1.jūlijam reorganizētas** Valsts būvinspekcija, Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra un Metroloģijas un akreditācijas valsts aģentūra, optimizēta Tūrisma attīstības valsts aģentūras un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras un Patērētāju tiesības aizsardzības centra struktūra.
- **Pēc manas iniciatīvas valdība no 2009.gada 1.novembra uz pusi samazinājusi Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes locekļu atalgojumu.** Pirms samazināšanas SPRK padomes priekšsēdētāja mēnešalga pirms nodokļu nomaksas bija 4900 latu, bet padomes locekļu mēnešalga - 4500 latu. Pēc samazināšanas SPRK komisijas priekšsēdētāja bruto atalgojums noteikts 2282 latu apmērā, bet padomes locekļu atalgojums - 2136 latu apmērā.
- **2010.gada oktobrī atklātā konkursā izvēlēts un apstiprināts jauns A/S „Latvenergo” valdes priekšsēdētājs un viens valdes loceklis.**
- **2009.gada vasarā atklātā konkursā izvēlēts un apstiprināts jauns Tūrisma attīstības valsts aģentūras vadītājs.**
- **2011.gada 31.janvārī pilnībā nomainīta „Privatizācijas aģentūras” valde,** skaidri definēti tās uzdevumi – efektīvākas iekšējās strukturālās reformas, sagatavot un iesniegt valdībā kvalitatīvu un izsvērtu banku „Parex” un „Citadele” pārdošanas stratēģiju, izstrādāt valsts kapitāldaļu pārraudzības koncepciju, publisko personu komercdarbības koncepciju. Šobrīd visi uzdevumi izpildīti.

9) CITAS INICIATĪVAS

- Pēc mana ierosinājuma Saeima 2009.gada pavasarī pieņēma grozījumus likumā "Par valsts un pašvaldību kapitāla daļām un kapitālsabiedrībām", saskaņā ar kuriem tiek **ierobežots valdes atalgojums un likvidētas padomes** arī valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību meitaskompānijās.
- Pēc mana rīkojuma **2009.gada jūlija sākumā lauzti divi līgumi ar SIA „Firma „Vigo””** par dīzeļdegvielas un benzīna obligāto rezervju valsts daļas izveidi. Tāpat ministrs vērsās Ģenerālprokuratūrā ar lūgumu veikt pārbaudi par noslēgtajiem līgumiem. Par līgumu noslēgšanu Valsts policijas Galvenā Kriminālpolicijas pārvaldes Ekonomikas policijas pārvalde ir ierosinājusi kriminālprocesu par iespējamām krāpnieciskām darbībām. Savukārt līgumus noslēgusi valsts iestāde – Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūra – līdz 2010.gada 1.jūlijam tiks likvidēta.

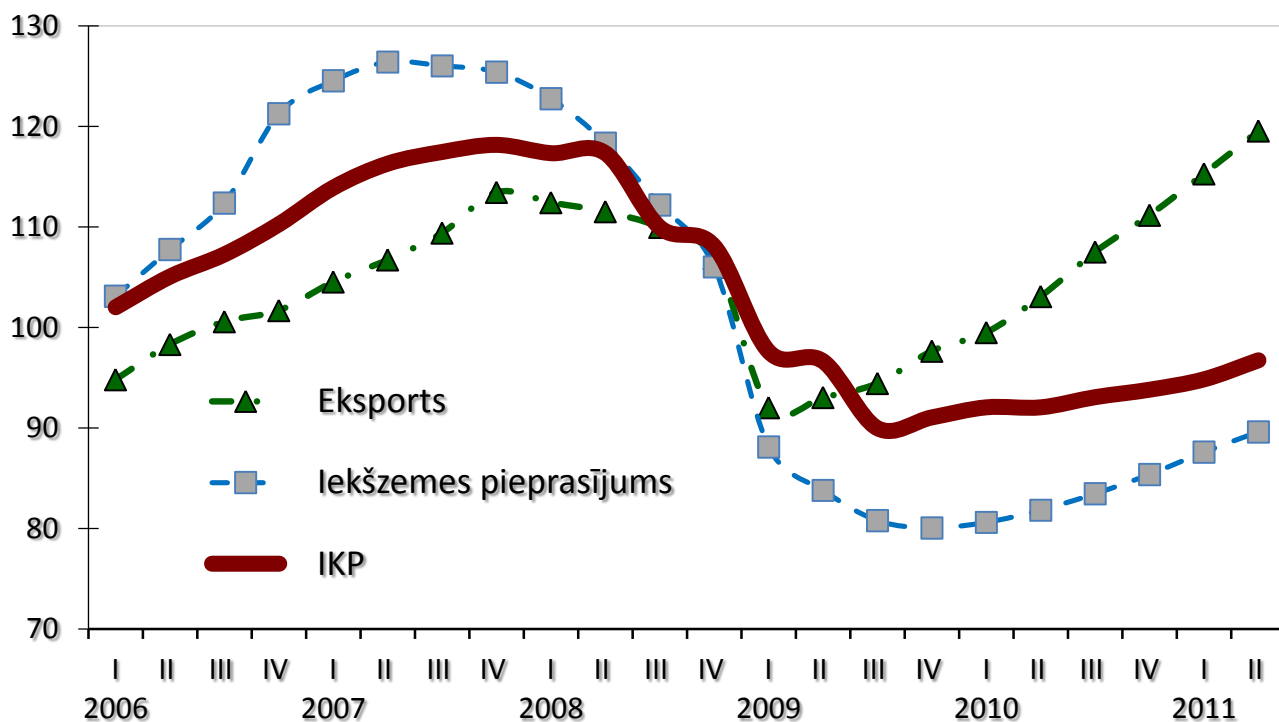
- Pēc tam, kad Saeima noraidīja valdības piedāvātos risinājumus nekustamā īpašuma nodokļa bāzes paplašināšanai, kas paredz ar nodokli aplikt arī dzīvojamās platības, ekonomikas ministrs A.Kampars 2009.gada 19.septembrī nāca klajā ar iniciatīvu izstrādāt alternatīvu nodokļa ieviešanas piedāvājumu, kā rezultātā tapa **ierosinājums ieviest progresīvu mājokļa nodokli**.
- 2009.gada 24.novembrī nācu klajā ar ierosinājumu, ka **nodoklim par dienesta automašīnas izmantošanu privātām vajadzībām jābūt samērīgam un motivējošam**, tāpēc ierosināja par nelielu dienesta automašīnu izmantošanu privātajām vajadzībām noteikt mazāku maksu nekā par auto ar lielajiem dzinējiem. Tāpat rosināja darbiniekiem, kas maksās dienesta auto nodokli, vairs nelikt aizpildīt ceļazīmes jeb maršruta lapas ar atskaitēm par automašīnas izmantošanu un degvielas patēriņu. Finanšu ministrija, izstrādājot nodokļa piemērošanas kārtību, ir ņēmusi vērā A.Kampara priekšlikumus.
- 2009.gada decembrī **ierosināju dienesta pārbaudi par valsts enerģētikas uzņēmuma "Latvenergo" iesniegto Tukuma koģenerācijas stacijas izveides projektu**, ko uzņēmums bija iesniedzis atjaunojamo energoresursu izmantojošu koģenerācijas elektrostaciju attīstības programmā ES struktūrfondu līdzfinansējuma saņemšanai. Dienesta pārbaudē tika konstatēts, ka "Latvenergo" Tukuma koģenerācijas stacijas izveides projekta izmaksas bijušas nepamatoti sadārdzinātas un tas neatbilst no ES fondiem finansētās koģenerācijas elektrostaciju attīstības atbalsta programmas prasībām. Ministrs uzdeva ierosināt disciplinārlietas pret atbildīgajām amatpersonām, kā arī par dienesta pārbaudes rezultātiem informēja gan "Latvenergo" vadību, gan Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroju. Pēc konstatētajiem pārkāpumiem „Latvenergo” atsauca savu projektu.
- 2009.gadā panācu vienošanos ar valsts enerģētikas uzņēmumu „Latvenergo” par **sociālā atbalsta pasākumiem trūcīgām mājsaimniecībām**, piešķirot 100 000 mājsaimniecībām elektroenerģijas priekšapmaksas kartes 500 kilovatstundu (37 latu) vērtībā. Sociālā atbalsta pasākumu īstenošana uzsākta 2009.gada decembrī un turpinās joprojām.
- Līdzīgu lēmumu par atbalstu 1,5 miljonu latu vērtībā trūcīgām mājsaimniecībām 2009./2010.gadu apkures sezonā pieņēmusi a/s „Rīgas siltums”, kurā valsts kapitāldaļu turētāja ir Ekonomikas ministrija. (lielā mērā šis lēmums tapis, balstoties uz „Latvenergo” piemēru).
- **Ekonomikas ministrija iesaistījusi projektā „Ilgspējas indekss”, 2010.gadā parakstot memorandu „Par korporatīvās sociālās atbildības principiem” un atbalstot to ieviešanu praksē.**
- Lai atrisinātu ieilgušo nenoteiktību ar valsts kapitāla daļu atsavināšanu uzņēmumos „**Latvijas mobilais telefons” un „Lattelcom”**, pēc manas iniciatīvas 2010.gada 30.decembrī MK tika **apstiprināta trīs ministru darba grupa, kuras uzdevums bija izanalizēt visus apstākļus lēmuma pieņemšanai**. Divu mēnešu laikā notika četras darba grupas sēdes un tika sagatavots informatīvais ziņojums valdībai.
- Pēc manas iniciatīvas Finanšu ministrija, izstrādājusi un valdība pieņēmusi **ierobežojumus ar ārzonām saistītu uzņēmumu** dalībai publiskajos iepirkumos, to līdzdalībai uzņēmumos, kuros ir valsts kapitāldaļas, kā arī atbalstījusi priekšlikumu pārskatīt ar ārzonām saistītu komersantu nodokļu režīmu.
- Kā atbildīgam valdības loceklim mans pienākums bijis rūpēties par valstij piederošo aktīvu pārvaldi sabiedrības interesēs, tai skaitā pievēršot sabiedrības uzmanību arī uzņēmumiem nozarēs ārpus Ekonomikas ministrijas. Šāds piemērs ir **aviokompānija „airBaltic”, par kuras vērtīgāko aktīvu, t.sk. zīmolu pārvaldību, ārpakalpojumu iepirkumiem un kopējo finanšu situāciju esmu vairākkārt publiski runājis**, pamatojoties uz objektīvu informāciju un kopējo situācijas analīzi, kas man radījusi pamatotas šaubas par to, cik pārskatāma ir uzņēmuma

pārvaldība un vai tā notiek sabiedrības interesēs, neradot zaudējumus valstij, kam pieder vairākums jeb 52,6% uzņēmuma aktīvu.

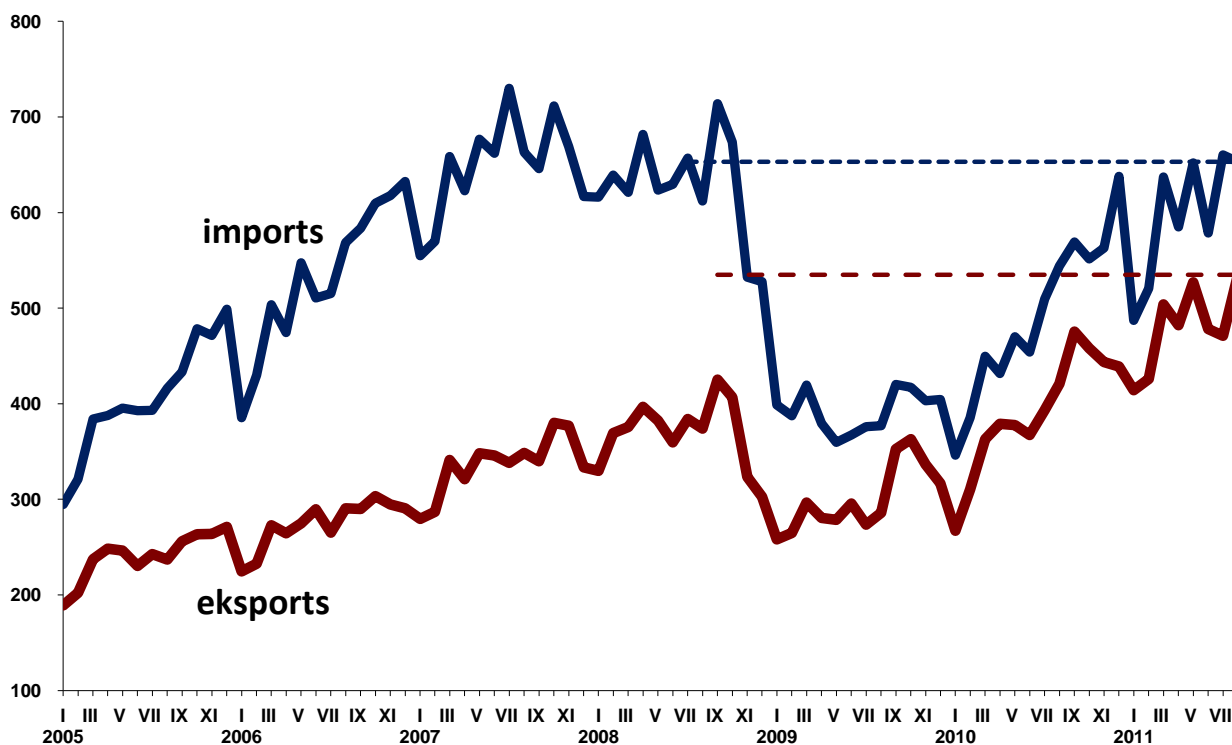
- 2010.gada 13.aprīlī valdība nolēma lidsabiedrības AS "Air Baltic Corporation" ("airBaltic") pamatkapitālā ieguldīt 15,6 miljonus latu. Pēc mana ierosinājuma **valdība vienojās ar otru uzņēmuma akcionāru – privāto akcionāru SIA "Baltijas aviācijas sistēmas" – izdarīt grozījumus akcionāru līgumā, lai tādējādi nodrošinātu lielāku valsts ietekmi uzņēmumā;**
- 2011.gada 27.septembrī valdība apstiprināja vienošanos ar „airBaltic” privāto akcionāru SIA „Baltijas aviācijas sistēmas” par turpmāko lidsabiedrības pārvaldību, kas paredz aviokompānijas attīstības nodrošināšanai **no valsts puses „airBaltic” pamatkapitālā ieguldīt 57,6 miljonus latu**, izpildot virkni priekšnosacījumu, tai skaitā atceļot valstij neizdevīgo uzņēmuma akcionāru līgumu, no amata atceļot nesaimnieciski strādājošo „airBaltic” vienpersonisko valdes locekli Bertoldu Fliku un saglabājot Rīgu kā aviokompānijas bāzes vietu.

10) EKONOMIKAS PARADIGMAS IZMAIŅAS SKAITĻOS UN GRAFIKOS

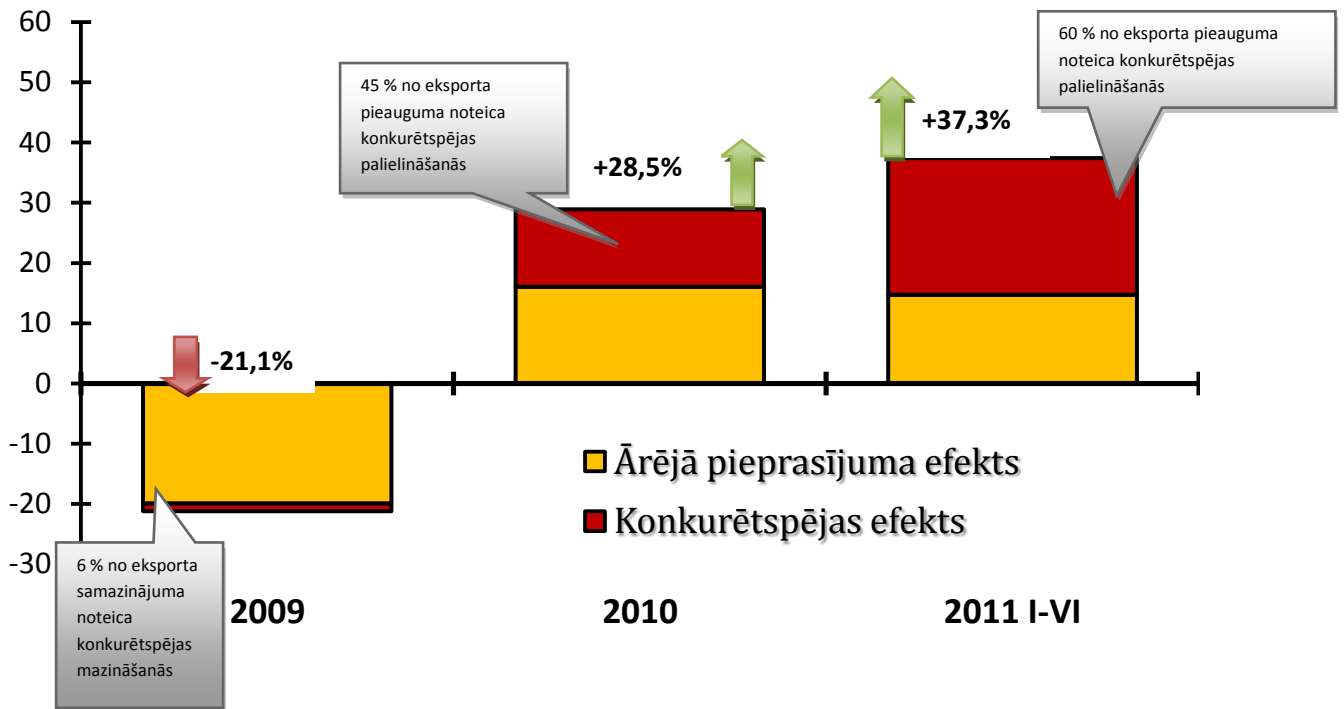
- **Eksports un iekšzemes pieprasījums (sezonaļi izlīdzināti dati, 2005.g. IV ceturksnis = 100)**

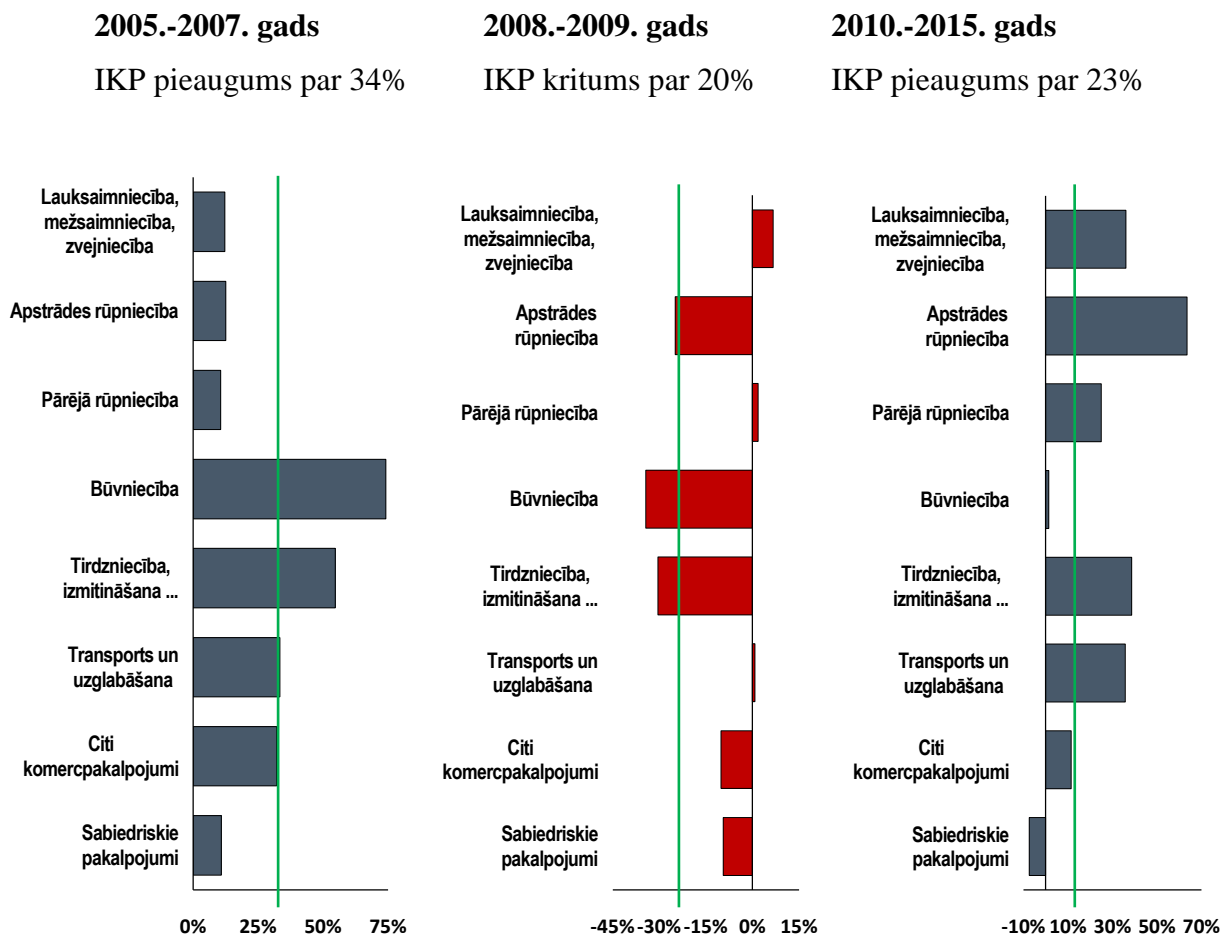
- **Preču eksports un imports (milj. LVL)**

• **Eksporta pieaugumu noteicošie faktori**

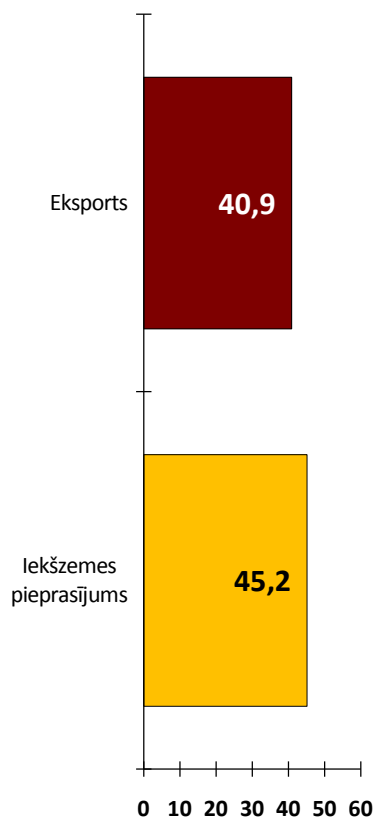

• **Ekonomikas modeļa maina (1). Apjomu izmaiņas periodā kopā, %**

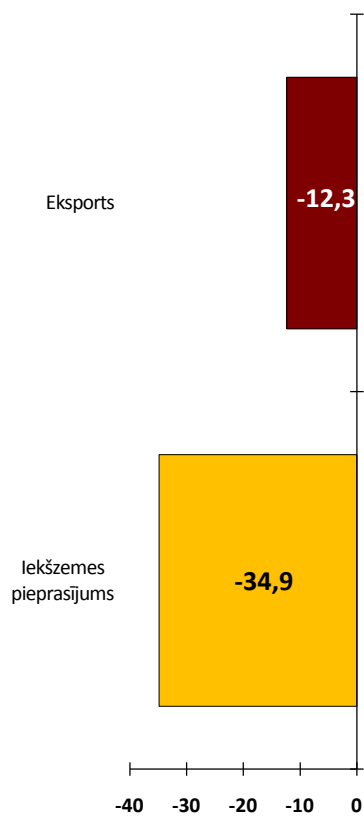

• Ekonomikas modeļa maina (2). Apjomu izmaiņas periodā kopā, %

2005.-2007. gads

2008.-2009. gads

2010.-2015. gads

